

Aan
Commissie corporate governance
T.a.v. de heer drs. R. Abma
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Datum

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlage(n)

4 SEP. 2003

3047441.b143

Onderwerp

Corporate Governance en de Mededingingswet

Geachte heer Abma,

Onder verwijzing naar ons onderhoud van 23 juli jongstleden zou ik graag uw aandacht willen vragen voor enkele gedachten over *corporate governance* gezien vanuit mededingingsoogpunt.

Gezonde en stevige concurrentie *on the merits* bevordert de dynamiek, de efficiency en het innoverend vermogen van de Nederlandse economie. De NMa speelt een belangrijke rol bij het handhaven van de mededinging, daar waar dat mogelijk is, o.a. door het opsporen van verboden mededingingsbeperkend gedrag. Dat wil zeggen, uitgaande van de bepalingen van de Mededingingswet onderzoekt de NMa gericht verboden kartels en misbruik van economische machtsposities met het doel de kwalijke gevolgen van dergelijke gedragingen te beëindigen en (eventueel) te sanctioneren.

In de afgelopen periode heeft de NMa een ontwikkeling doorgemaakt naar een meer opsporingsgerichte organisatie. In 2002 zijn boetes opgelegd voor een totaalbedrag van 99,6 miljoen Euro. Boetes kunnen oplopen tot een percentage van 10% van de omzet van een onderneming. De NMa is momenteel bezig haar handhavings- en opsporingsbeleid nog verder te intensiveren. De kans dat een onderneming met de NMa in aanraking komt wanneer zij de Mededingingswet op enigerlei wijze overtreedt, wordt derhalve steeds groter.

Recent is een herziening van de Nederlandse corporate governance neergelegd in een concept voor een Nederlandse corporate governance code (hierna: de Code). Momenteel zijn de daarin geformuleerde beginselen en bepalingen onderhevig aan discussie onder betrokkenen. De Code

formuleert twee steunpilaren voor goede corporate governance, te weten 'goed ondernemerschap', waaronder begrepen integer en transparant handelen door het bestuur, alsmede goed toezicht hierop, waaronder begrepen het afleggen van verantwoording over het uitgeoefende toezicht.

De hier benoemde toezichthouderrol ligt zowel bij de Raad van Commissarissen (hierna: RvC) als bij de Aandeelhoudersvergadering (hierna: AV). De Code formuleert onder andere de volgende taken voor de RvC: toezicht op de strategie en risico's verbonden aan de ondernemersactiviteiten en de naleving van de wet- en regelgeving. Hieruit vloeit logischerwijs voort dat ook toezicht op de naleving van de Mededingingswet door de onderneming een belangrijke taak is voor de RvC. Daarmee wordt toezicht op het naleven van de Mededingingswet ook direct van belang voor de AV. De Code formuleert haar bevoegdheden immers als volgt: "De algemene vergadering van aandeelhouders dient zodanige invloed uit te kunnen oefenen op het beleid van de raad van bestuur en de raad van commissarissen van de vennootschap, dat zij een volwaardige rol speelt in het systeem van "checks and balances" in de vennootschap".

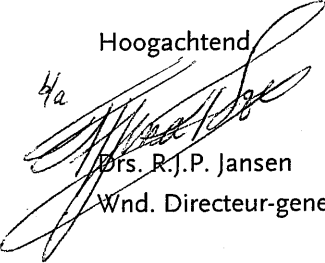
De AV heeft niet alleen de taak om in voorkomende gevallen tegenwicht te bieden tegen een beleidslijn die mogelijk strijdig is met de bepalingen uit de Mededingingswet, maar de aandeelhouders hebben er ook persoonlijk belang bij. Immers, het mag bekend worden verondersteld dat boetes worden verhaald op de vennootschap (d.w.z. de aandeelhouders) en niet op natuurlijke personen in de leiding van die vennootschap. Ook reputatieschade die hieruit voortvloeit, is een niet te onderschatten factor. Het zijn derhalve met name de belangen van de aandeelhouders die geraakt worden wanneer blijkt dat de bestuurders van een onderneming zich schuldig hebben gemaakt aan overtreding van de Mededingingswet.

Op grond van de Code heeft de AV recht op informatie omtrent de handelwijze van de vennootschap met betrekking tot de bepalingen van de Mededingingswet. Hoewel dit in de Code niet expliciet naar voren komt, kunnen en moeten die bepalingen voorwerp zijn van het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving door de RvC en de AV. Juist vanwege de kartelgeschiedenis van het Nederlandse bedrijfsleven, alsmede de grote gevolgen voor de aandeelhouders indien een overtreding wordt ontdekt, is het mijns inziens van belang aan te dringen op een duidelijk 'antikartelbeleid', bijvoorbeeld neergelegd in een 'compliance programme' waarover jaarlijks aan de AV zou moeten worden gerapporteerd. Ik zou mij kunnen voorstellen dat de uitkomsten daarvan een rol spelen bij de goedkeuring van het door de raad van bestuur gevoerde beleid en het door de RvC uitgeoefende toezicht.

Daarmee zou op een, in mijn ogen, adequate wijze invulling gegeven kunnen worden aan goede 'corporate governance' op het punt van mededinging.

Hoogachtend

ba

Mrs. R.J.P. Jansen

Wvd. Directeur-generaal van de Nederlandse Mededingingsautoriteit

